

El preu de cinc anys de covardia

La crisi europea que pot provocar Grècia és culpa de la covardia política del govern grec, per convocar un referèndum populista, i de la covardia europea que no va prendre en el seu moment les decisions que calia prendre.

Christian Rickens
© Der Spiegel

La crisi europea que pot provocar Grècia és culpa de la covardia política del Govern grec, per convocar un referèndum populista, i de la covardia europea que no va prendre en el seu moment les decisions que calia prendre.

Una gran part d'Europa està enfurismada per la decisió d'Alexis Tsipras de celebrar un referèndum sobre les re-

formes a Grècia. Però com pot ser que l'eurozona permetés que un país econòmicament irrellevant d'onze milions d'habitants hagi portat la moneda comuna al caire de l'abisme? Per covardia.

Ho veies a venir, Europa. I clarament!

La decisió del Govern grec de celebrar un referèndum el diumenge sobre les reformes que exigeixen els seus creditors amenaça de destruir –d'aquí a uns quants dies– les il·lusions de cinc

anys de polítiques destinades a salvar l'euro. La sortida fàcil és atribuir-ne les culpes al primer ministre grec, Alexis Tsipras, i al seu Govern.

Després de mesos de negociacions i just abans que expirés el termini, el Govern grec va decidir que no era capaç d'assumir la responsabilitat de donar un "sí" o un "no" davant dels resultats de les negociacions. Per què els grecs no havien dit setmanes enrere que volien posar les negociacions a votació? Aquesta hauria estat la manera d'abor-

dar la situació democràticament. En el millor dels casos, el gir de Tsipras cap al referèndum és una jugada populista (suposant que la decisió es va prendre sense càlcul polític). En el pitjors dels casos, és una decisió covarda (si al cap del Govern li van tremolar les cames a l'hora de prendre una decisió tan difícil).

Però "covardia constant" també és la resposta a una altra pregunta: la de com la resta de membres de l'eurozona –Alemanya sobretot– han pogut permetre que s'arribés una situació en què els erràtics líders d'un país econòmicament insignificant amb una població de només onze milions de persones han portat la unió monetària al llindar del fracàs?

Allargar els problemes

Durant els darrers cinc anys, els polítics de l'eurozona, sota el lideratge oficial de la cancellera Angela Merkel, han evitat decisions doloroses que haurien pogut ajudar a solucionar la crisi del deute de Grècia. La conseqüència ha estat que, en comptes de resoldre's, els problemes s'han allargat.

Aquesta tendència va començar amb el primer programa de rescat per a Grècia, el 2010. Per impedir una fallida grega, els Estats de l'eurozona van oferir les primeres garanties de crèdit a Atenes. Per fer-ho, van fer trampes per eludir certes clàusules de les lleis europees que prohibien justament aquesta mena de responsabilitat compartida dintre de la unió monetària. En aquell moment, l'acció més valenta hauria estat forçar els creditors privats de Grècia a absorbir-ne les pèrdues. Amb aquest escenari, encara que els bancs haguessin passat per dificultats financeres, s'haurien pogut utilitzar els ingressos dels impostos per o bé nacionalitzar parcialment aquells bancs o bé refinançar-los amb més capital. Durant la crisi financera, el Regne Unit va mostrar precisament com es podia fer.

La covardia va continuar amb la reducció de deute a Grècia el 2012. En

L'ACCIÓ MÉS VALENTA HAURIA ESTAT FORÇAR ELS CREDITORS PRIVATS DE GRÈCIA A ABSORBIR-NE LES PÈRDUES

aquell moment, els funcionaris de l'eurozona no van tenir el valor d'obligar els creditors privats grecs a acceptar les pèrdues totals del seu capital. Només van haver d'acceptar la meitat de les pèrdues. I llavors ja era clar que el deute grec continuaria sent insostenible tot i la reducció del 50%. Però els polítics van fer cas omís de les xifres incòmodes i, per contra, van receptar unes mesures d'estalvi i uns objectius de reformes no realistes per a Atenes. També tenien la còmoda il·lusió que un grapat de funcionaris de la troica podrien d'alguna manera solucionar les ineficiències de Grècia.

Amb aquelles dures polítiques, els Estats creditors van contribuir significa-

tivament al fet que al començament del 2015 els grecs votessin un nou Govern d'esquerres. La manera en què aquell nou Govern va ser tractat evidenciava un tercer cas de covardia. Els polítics europeus han refusat fins i tot de negociar una reducció del deute, tot i que Atenes no ha deixat d'insistir-hi. El motiu és clar: tenen por dels seus propis votants, davant dels quals haurien d'admetre que els milers de milions que han anat a parar a Grècia s'han esfumat.

Amb tota probabilitat, això és exactament el que ha passat. La majoria de votants ja deu fer temps que ho sospiten. ●

Traducció d'Arnau Figueras

